

website Lepiforum.de melding gemaakt van een kweek op bosmuur (*Stellaria nemorum*). Ook hoornbloem (*Cerastium*) wordt als mogelijke waardplant vermeld (Leraut 2009, Steiner 2014) en vanuit Zwitserland wordt veldmuur (*Minuartia*) genoemd (www.pieris.ch).

Deze markant getekende spanner met een vleugelspanwijdte van 24 tot 29 mm (Leraut 2009) heeft op de voorvleugels een zeer opvallende brede donkere middenband met een dubbel getande buitenrand, die uitsteekt in het eerste, witte gedeelte van het zoomveld en daarmee sterk contrasteert. De dubbelhoekbandspanner zou met de scherphoekbandspanner, *Euphyia unangulata* (Haworth) (figuur 2), met de gewone bandspanner, *Epirrhoe alternata* (Müller), of de bosbandspanner, *Epirrhoe rivata* (Hübner), verwisseld kunnen worden. Deze drie soorten zijn echter kleiner en hebben aan de buitenzijde van de middenband slechts één duidelijk uitstekende punt.

De waarneming van de dubbelhoekbandspanner is een van de vele in een reeks van nieuwe, zeer bijzondere soorten die in de afgelopen jaren vanuit het zuiden hun weg naar Zuid- en Midden-Limburg hebben gevonden. De mogelijkheid bestaat dat zich bijvoorbeeld in de aan de Eifel en Ardennen grenzende Vijlenerbossen een populatie van de dubbelhoekbandspanner gaat vestigen.

Literatuur

- De Prins W 2016. Catalogus van de Belgische Lepidoptera / Catalogue of the Lepidoptera of Belgium. Vlaamse Vereniging voor Entomologie – Flemish Entomological Society Entomobrochure 9: 1-279.
- Leraut P 2009. Moths of Europe. Volume 2. Geometrid Moths. N.A.P. Editions.
- Robinau R 2007. Guide des papillons nocturnes de France. Plus de 1620 espèces décrites et illustrées. Les guides du naturaliste. Delachaux et Niestlé.
- Steiner A, Ratzel U, Top-Jensen M & Fibiger M 2014. Die Nachtfalter Deutschlands. Ein Feldführer. BugBook Publishing.

Summary

Cloaked carpet (*Euphyia biangulata*) (Lepidoptera: Geometridae): a new sighting in the Netherlands after 45 years

On May 15, 2018 a male of the cloaked carpet (*Euphyia biangulata*) was attracted to light in Berkelaar (Echt, province of Limburg), the Netherlands, by the second author. Till 1973 only four specimens of this species had been found in the Netherlands. In recent years this geometrid moth has been observed at many locations in the nearby hills of the Belgian Ardennes and those of the Eifel near Aix-la-Chapelle, indicating local populations. Therefore it could be possible that *Euphyia biangulata* will settle soon in the southern part of the province of Limburg.

Marcel Prick

Van Weerden Poelmanstraat 173
6417 EM Heerlen
mprick@xs4all.nl

Ramon Hulbosch

Maasbrachterweg 83
6101 XV Echt

Ondetermineerbare jachtkrabspin tussen bananen (Araneae: Sparassidae: *Nolavia*)

De stroom aan exotische dieren die ons land binnenkomt houdt maar niet op en steeds zijn er weer nieuwigheden die om een bestudering vragen. Het op naam brengen van de soorten en het vastleggen van de transportroutes en -mediums is belangrijk. Op basis daarvan kan immers bepaald worden op welke manieren de exotenproblematiek aangepakt kan

worden. Wie exotische dieren bestudeert, kan echter ook op een dood spoor komen...

April 2018 ontving ik van het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD) een levende vertegenwoordiger uit de familie Sparassidae, oftewel jachtkrabspinnen. De grote spin bevond zich tussen bananen die geïmporteerd waren uit tropisch

Zuid-Amerika en in een supermarkt terecht waren gekomen. Er waren al zes door de mens geïmporteerde vertegenwoordigers van deze familie in ons land aangetroffen (Noordijk & De Winkel 2017), maar dit exemplaar betrof weer een andere soort.

De spin was een volwassen vrouwtje met een lichaamslengte van 17 mm en

1. De niet determineerbare *Nolavia*-soort die in 2018 gevonden werd tussen bananen in een supermarkt. Foto's Jinze Noordijk
1. The unidentifiable *Nolavia* species that was found in 2018 amidst bananas in a supermarket in the Netherlands.

een breedte inclusief de poten van 65 mm (figuur 1). Geïmporteerde grote spin-
nen worden nu eenmaal gemeld, terwijl
naar kleine spinnen waarschijnlijk niet
wordt omgekeken. In een terrarium bij
mij thuis maakte ze direct een retraite
om te schuilen en 's nachts kwam ze
daar wel eens uit. Later maakte ze een
zeer stevige, bijna kartonachtige, dichte
retraite waar ze niet meer uitkwam en
ook een eicoon in maakte. Bij spinnen
heeft dat niet te betekenen dat ze ook
bevrucht zijn. Na een maand heb ik haar
doodgemaakt, omdat ik zo langzamer-
hand benieuwd was geworden naar haar
identiteit en onder andere de epigyne
wilde bekijken.

Het lukte me echter niet om haar
op naam te brengen en daarom stuurde
ik foto's, ook van de epigyne, naar
Sparassidae-expert Peter Jäger (Sencken-
berg Forschungsinstitut und Natur-
museum, Frankfurt). Hij meldde dat
het een *Nolavia*-soort is die (nog) niet
op naam gebracht kan worden. Het genus
is aan revisie toe en waarschijnlijk zullen
ook soorten uit de *Olios fuhrmanni*-groep
er toe gaan behoren (P. Jäger schriftelijke
mededeling). Tot nu is er slechts één
soort binnen dit genus beschreven:
Nolavia rubriventris (Piza) (oorspronkelijke
naam: *Valonia rubriventris*) en deze soort
vertoont inderdaad gelijkenis met het

hier afgebeelde dier (zie tekening in Piza
1939). Het leek me goed om de Neder-
landse vondst in dit artikel vast te leggen,
zodat het exemplaar niet in de vergetel-
heid zal verdwijnen, maar alsnog op
naam gebracht kan worden als de revisie
gepubliceerd is.

Materiaal *Nolavia* sp., 1 volwassen ♀,
Hellevoetsluis (in supermarkt tussen
bananen uit Zuid-Amerika), 11.iv.2018,
leg. Anoniem (via KAD), col. Naturalis
Biodiversity Center (RMNH.ARA.18223).

Een zoektocht op internet doet
vermoeden dat de hier genoemde spin
en/of nauw verwante soorten vaker
worden versleept naar andere landen.
Vondsten uit bijvoorbeeld Winconsin
(VS) en Manchester (VK) tussen bana-
nen lijken om dezelfde soort te gaan (zie
www.uwgb.edu en [https://entomology-
manchester.wordpress.com](https://entomology-manchester.wordpress.com)). Ook Vetter
et al. (2014) noemen 'undetermined *Olios*
or near *Olios*' als bananenspinnen. Ook
regelmatig getransporteerde exoten
kunnen dus nog zonder wetenschappelijke
naam door het leven gaan.

Literatuur

Noordijk J & De Winkel M 2017. *Eusparassus
dufour* en andere jachtkrabspinnen
(Araneae: Sparassidae) getransporteerd
naar Nederland. Entomologische Be-
richten 77: 58-61.

Piza S de T 1939. Um novo gênero de
aranha do Brasil. *Jornal de Agronomia*
2: 385-387.

Vetter RS, Crawford RL & Buckle DJ 2014.
Spiders (Araneae) found in bananas
and other international cargo submitted
to North American arachnologists for
identification. *Journal of Medical Ento-
mology* 51: 1136-1143.

Summary

Unidentifiable huntsman spider between bananas (Araneae: Sparassidae: *Nolavia*)

A large, adult female representative of the
spider family Sparassidae was found in a
supermarket in a charge of bananas origi-
nating from South America. It concerned
an unidentifiable species of the genus
Nolavia. This genus currently only contains
one species and is in need of revision, after
which probably also species from the *Olios
fuhrmanni*-groep will be assigned to it.

Jinze Noordijk

EIS Kenniscentrum Insecten en andere
ongewervelden

Postbus 9517

2300 RA Leiden

jinze.noordijk@naturalis.nl

Uitgelezen

Suze Peters & Lotte Stekelenburg 2018

Plaagdierboek

Trichis Publishing, Rotterdam. 220 pp.
ISBN 978 949 2881 04 5. € 19,95

'Van vertrappelen naar vertroetelen',
deze quote beschrijft de strekking van
het boek goed. Dieren die als lastig in de
tuin kunnen worden ervaren worden
allemaal besproken, maar met een hele
positieve draai. Met de Top 10 worden een
aantal plaagdieren uitgelicht met onder
anderen bladluizen, mieren, spinnen,
rupsen en wespen. Allemaal dieren die
veel mensen zien als lastig en niet wel-
kom zijn in de tuin, maar door ze beter
te leren kennen is deze overlast wellicht
zo erg nog niet. Dit boek geeft de lezer de
kans om deze dieren beter te begrijpen
en laat zien hoe interessant en belangrijk
ze zijn voor de balans van de natuur.

De hoofdstukken zijn goed opge-
bouwd. Zo wordt er per dier allereerst een
alinea geweid aan wat voor problemen
wij er van kunnen ondervinden, maar
dan wordt er vlug overgegaan op hun nut.
Elk dier speelt een rol in het evenwicht
van de natuur, en zolang de natuur (lees,

uw tuin) in evenwicht blijft, zou je geen
overlast moeten hebben. Wij verstoren
dat evenwicht door onze tuinen uiterst
netjes te onderhouden, bijvoorbeeld door
blaadjes weg te vegen, onkruid te wieden
en snoeisel weg te gooien. Hierdoor krijgt
de bodem geen kans om voedingsstof-
fen uit dit 'groenafval' op te nemen. Dit
verzwakt het bodemleven en daarmee de
planten, waardoor ze veel kwetsbaarder

zijn voor plaaginsecten. 'Een plaagdier is
altijd een symptoom, nooit de oorzaak'.
Door beter te begrijpen waarom je plaag-
dieren hebt in je tuin, kun je voorkomen
dat een populatie explodeert. Een mooi
voorbeeld uit het boek vind ik het verhaal
van rozenkweker Hans van Hage. Hij
noemt de bladluis zijn beste vriend. Deze
diertjes trekken namelijk natuurlijke
vijanden aan als sluipwespen, waardoor
hij later in het seizoen minder last heeft
van plaaginsecten. Alleen als laatste
opties worden er wat tips gegeven als
de overlast escaleert. Ook staat er een
aantal recepten in waar gebruik wordt
gemaakt van plaagdieren als ingrediënt,
erg interessant!

Ik ben erg te spreken over dit boek en
zou het alle tuiniers onder ons aanraden.
Naast dat het enorm vlot leest en veel
handige en biologische tips geeft, is de
vormgeving ook erg mooi. Het geeft je
goed inzicht in de fauna van je tuin en
hoe nuttig al die 'lastige' beestjes eigen-
lijk zijn! Door je tuinbeleid goed aan te
passen en een natuurlijk evenwicht te
bereiken, heb je een prachtige tuin zon-
der problemen van plaagdieren.

Milou van Silfhout

Kennis- en Adviescentrum Dierplagen